

A בס"ד
Intro
Today we will learn בע"ה of דף ס"ה of יבמות
The topics we will learn about include:

Various situations of a woman who does not have children, and her claims for her Kesubah

A Machlokes whether a woman is obligated in מצות פרו ורבו

A

Various situations of a woman who does not have children, and her claims for her Kesubah

◆

Whether a woman is obligated in מצות פרו ורבו

B Other valid claims of a woman for wanting children

B

Other valid claims of a woman for wanting children

1 So let's review

The Gemara continues with the Halachos regarding a woman who does not bear children:

The Braisa says

ניסת לראשון ולא היו לה בנים

לשני ולא היו לה בנים

If a woman was married twice, and did not have children, לשלישי לא תנשא

אלא למי שיש לו בנים

She may only get married a third time to a man who

already has children. This is because the first two marriages created a חזקה that she cannot have children.

נישאת למי שאין לו בנים

תצא בלא כתובה

If she married a third time to a man who does not have children, He must divorce her, and she is not entitled to a Kesubah, because it's assumed to be her problem.

1

ניסת לראשון ולא היו לה בנים

לשני ולא היו לה בנים

לשלישי לא תנשא

אלא למי

שיש לו בנים

חזקה
she cannot have children

נישאת למי שאין לו בנים

תצא בלא כתובה

Because it's assumed to be her problem

However, the first two husbands did pay her כתובה

2

However, the first two husbands did pay her כתובה, because the חזקה was not yet established.

Therefore, the Gemara presents a question:

נישאת לשלישי

ולא היו לה בנים

In a case where she married a third husband and did not have children with him either;

מהו דליתבעוה הנך קמאי

Can her previous husbands claim the Kesubos which they paid her?

מי מצו אמרי לה

אגלאי מילתא דאת הוא דגרמת

Can they claim that it's been shown that she had a problem all along, and she has to return the Kesubah?

או דלמא מצית אמרת להו

השתא הוא דכחשי

Or, she can claim that the problem only occurred now, during the third marriage, and she does not have to return the Kesubah?

The Gemara answers

מסתברא מצית אמרה להו

השתא הוא דכחשי להו

It's logical that she can claim that the problem only occurred now, and she does not have to return the Kesubah to the first two husbands.

Now, we must remember that she did not get her Kesubah from the third husband, because, based on the חזקה, it was assumed to be her problem.

2

?

נישאת לשלישי

ולא היו לה בנים

מהו דליתבעוה הנך קמאי?

או לאתא

מזבית אמרי אבו

לאתא פוא דכחשי?

מי מצו אמרי אבו

אפאי מילתא

דאת פוא דכחשי?

מסתברא מזבית אמרי אבו

השתא הוא דכחשי להו

The problem only occurred now

3 Therefore, the Gemara presents another question; איבעיא להו נישאת לרביעי והיו לה בנים
 In a case where she married a fourth husband and they had children,
 מהו דתיבעיה לשלישי
 Can she now claim her Kesubah from the third husband, claiming that it's been shown that she's capable of having children?

The Gemara answers;
 אמרין לה

שתיקותך יפה מדיבורך

דמצי אמר לה אנא אדעתא דהכי לא גרשתיך

We tell her she is better off remaining silent, since the third husband can claim, I would not have divorced you, had I known that you can have children. As Rashi explains;

ונמצא גט בטל למפרע

This would nullify the גט as a בטעות גט, and render her children ממזרים.

3
 אבויא אלו
 נישאת לרביעי
 והיו לה בנים
 מכו דתיבעיה לשלישי?

אמרין לה
 לתיקותך יפה מדיבורך
 דמצי אמר לה

אנא אדעתא דהכי לא גרשתיך
 ונמצא גט בטל למפרע

4 Rav Papa asks
 אי איהי שתקה אנן מי שתקינן
 נמצא גט בטל ובניה ממזרין?
 Even if she does not make this claim, how can we be silent?

The גט is indeed null and void, and her children are ממזרים?
 Therefore, as Rashi explains, it must be that he has no such claim, because, knowing that her problem was indefinite, he certainly divorced her without reservation.

אלא אמרין השתא הוא דברייתא

However, she cannot claim her Kesubah from the third husband, based on her having children in the fourth marriage, because perhaps her problem did exist during the third marriage, and was healed during the fourth marriage.

=====

4
 אי איהי שתקה אנן מי שתקינן?
 נמצא גט בטל
 ובניה ממזרין?

אלא אמרין
 השתא הוא דברייתא

She cannot claim her Kesubah from the third husband, based on her having children in the fourth marriage

5 The Gemara continues with several Halachos:
In a case of a couple who did not have children and are getting divorced, and they're arguing about the כתובה.
הוא אמר מינה
והיא אמרה מיניה
He claims that she has a privately-known physical problem, while she claims that he has a privately-known physical problem.

אמר רבי אמי דברים שבינו לבינה נאמנת
Rebbe Ami says that she is believed in these private matters, because,
היא קיימה לה ביורה כחץ
הוא לא קים ליה ביורה כחץ
She can sense the problem, while he cannot sense the problem - And he must pay the Kesubah.

5 A couple who did not have children and are getting divorced, and they're arguing about the כתובה

וּפֶּא אַמִּי
מיניה
He has
a privately-known
physical problem

פֶּא אַמִּי
מינה
She has
a privately-known
physical problem

אמר רבי אמי
**דברים שבינו לבינה
נאמנת**

פֶּא קַיִמָה לֶהּ בְּיֹרֵה כַּחֲץ
פֶּא לֹא קִים לִיהּ בְּיֹרֵה כַּחֲץ

6 However, the Gemara continues to ask;
אמר איהו איזיל אינסיב איתתא ואיבדוק נפשאי
What if he claims that he will marry another woman and prove that it is not his problem?

אמר רבי אמי
אף בזו יוציא ויתן כתובה
He still must pay her Kesubah,
שאני אומר
כל הנושא אשה על אשתו
יוציא ויתן כתובה
Because, one may not marry a second wife without his first wife's consent - and if he wants to marry another wife, he must divorce his first wife and pay for her Kesubah.

רבא אמר
נושא אדם כמה נשים על אשתו
והוא דאית ליה למיזינינהי
Rava disagrees and says that one may marry numerous wives without the other's consent, as long as he can provide for all their needs.

=====

6 **איזיל אינסיב איתתא
ואיבדוק נפשאי**
What if he claims
he will marry another woman
and prove that it is not his problem?

אמר רבי אמי
אף בזו יוציא ויתן כתובה

רבא אמר
**נושא אדם
כמה נשים על אשתו
והוא דאית ליה
למיזינינהי**

לאני אמי
**כל הנושא אשה
על אשתו
יוציא ויתן כתובה**

7 The Mishnah on סד דף taught;
 ואם הפילה
 מונה משעה שהפילה
 If she had a miscarriage, the wait time begins anew from that time.
 Therefore, as Rashi explains, the Gemara asks a Shaila in a case where the בית דין is compelling them to divorce after ten years of marriage and no children;
 הוא אמר אפלת בגו עשר
 והיא אמרה לא אפליה
 He claims that she miscarried at some point, and therefore, they do not need to divorce yet - and she claims that she never miscarried, and they must divorce now?
 א"ר אמי
 אף בזו היא נאמנת
 דאם איתא דהפילה
 נפשה בעקרתה לא מחזקא
 She is believed, because if she truly miscarried, she would never claim to be barren.
 =====

7

The Mishnah on סד דף taught;

**ואם הפילה
מונה משעה שהפילה**

*In a case where
the בית דין is compelling them to divorce
after ten years of marriage and no children;*

אפלת בגו עשר   **לא אפליה**

א"ר אמי

אף בזו היא נאמנת

*דאם איתא דהפילה
נפשה בעקרתה לא מחזקא*

8 A similar Shailah;
 הפילה וחזרה והפילה וחזרה והפילה
 If she had three miscarriages
 הוחזקה לנפלים, she has a Chazaka of miscarrying, and he
 must divorce her.

הוא אמר אפילה תרי
 והיא אמרה תלת
 What if he claims that she only had two miscarriages,
 while she claims that she already had three miscarriages?

עובדא הוי בי מדרשא ואמרו היא מהימנא
 There was an incident where it was ruled that she is
 believed.

דאם איתא דלא אפלת
 נפשה בניפלי לא מחזקא
 Because if she truly did not miscarry a third time, she
 would not want to create a Chazaka of miscarrying.

=====

8

הפילה
 וחזרה והפילה
 וחזרה והפילה

כוחזקה
 אנפלים

וכא אמר
 תלת

וכא אמר
 אפילה תרי

עובדא הוי בי מדרשא ואמרו
 היא מהימנא

דאם איתא דלא אפלת
 נפשה בניפלי לא מחזקא

9

Zogt Di Mishna

האיש מצווה על פריה ורביה
אבל לא האשה

A man is obligated in the Mitzvah of having children, but
a woman is not obligated.

רבי יוחנן בן ברוקה אומר
על שניהם הוא אומר
ויברך אותם אלקים
ויאמר להם פרו ורבו

They are both equally obligated, because the Posuk is
expressed in a plural form, to both אדם וחוה.

As to the source of the Tana Kama, the Gemara cites the
following Posuk;

ומלאו את הארץ וכבשוה

By having children, they will conquer the land.

איש דרכו לכבוש

ואין אשה דרכה לכבוש

Since it is only the manner of a man to conquer, but not
the manner of a woman, therefore, the obligation of מצות
פרו ורבו is upon a man, and not upon a woman

רב יוסף אמר מהכא

Rav Yosef derived the source from the Pasuk where
Hashem said to אבינו;

אני אל שדי פרה ורבה

ולא קאמר פרו ורבו

In singular form, not in plural form

=====

9

משנה:

רבי יוחנן בן ברוקה אומר
על שניהם הוא אומר
ויברך אותם אלקים
ויאמר להם
פרו ורבו

משנה קמא
האיש מצווה
על פריה ורביה
אבל
לא האשה

ומלאו את הארץ
וכבשוה

איש דרכו לכבוש
ואין אשה דרכה לכבוש

רב יוסף אמר מהכא
אני אל שדי
פרה ורבה

ולא קאמר פרו ורבו
Not plural

10

The Gemara continues

אתמר
 רבי יוחנן ור' יהושע בן לוי
 חד אמר הלכה כרב יוחנן בן ברוקה
 וחד אמר אין הלכה כרב יוחנן בן ברוקה
 One Paskens like Rebbe Yochanan Ben Broka that a
 woman is מחויב בפריה ורביה - and one Paskens like the Tana
 Kama that a woman is פטור מפריה ורביה -

מאי הוי עלה
 What is the final ruling?
 עובדא הוי קמיה דרבי יוחנן ואמר יוציא ויתן כתובה
 We can derive it from an incident of a couple who did not
 have children, in which it was definitely his problem.
 However, Rabbi Yochanan ruled that she can demand a
 divorce, and receive a Kesubah.
 ואם ס"ד לא מפקדא
 כתובה מאי עבידתא
 If she is פטור מפריה ורביה, why does she receive a Kesubah?
 Since she had no claim for a divorce, she's not entitled to a
 Kesubah. Therefore, it must be that Reb Yochanan holds
 that a woman is מחויב בפריה ורביה.

10

רבי יוחנן ור' יהושע בן לוי

<p>מכאן</p> <p>אין הלכה</p> <p>כרב יוחנן</p> <p>בן ברוקה</p>	<p>מכאן</p> <p>הלכה</p> <p>כרב יוחנן</p> <p>בן ברוקה</p>
---	---

מאי הוי עלה?

עובדא הוי קמיה דרבי יוחנן
 ואמר
יוציא ויתן כתובה

ואם ס"ד לא מפקדא
 כתובה מאי עבידתא?

11

The Gemara answers;

דלמא בבאה מחמת טענה
 This is not a proof, because although she is פטור מפריה ורביה
 and, she has another legitimate claim;
 As we see in a similar incident
 אמר לה זיל לא מיפקדת
 Where a woman was told that she has no claim, because
 she's not מחויב ליה,
 אמרה ליה
 מסיבו דילה
 מאי תהוי עלה דהך אתתא
 She answered that she needs children who will care for
 her in her old age.
 אמר כי הא ודאי כפינן
 They ruled in her favor, that he must divorce her and pay
 her Kesubah.

11

~~דלמא~~
בבאה
מחמת טענה

Although she is פטור מפריה ורביה,
 she has another legitimate claim

As we see...

אמר לה - זיל לא מיפקדת
 אמרה ליה - מסיבו דילה
 מאי תהוי עלה דהך אתתא?

אמר
 כי הא ודאי כפינן

12 There was also another incident in which
אמרה ליה
לא בעיא הך אתתא
חוטרה לידה ומרה לקבורה
She claimed that she needs children who will support her,
and tend to her burial.
אמר כי הא ודאי כפינן
They ruled in her favor, that he must divorce her and pay
her Kesubah.

הדרך עלך הבא על יבמתו
We have B"H completed the Sixth Perek of יבמות, and will begin the Seventh Perek גדול in the
next Daf B'ezras Hashem.

12

אמרה ליה
לא בעיא הך אתתא
חוטרה לידה ומרה לקבורה
She claimed that she needs children
who will support her, and tend to her burial

אמר
כי הא ודאי כפינן

הדרך עלך הבא על יבמתו

הדרך עלך הבא על יבמתו